

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 12P/74/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613214222
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Šulajová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2013:6613214222.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Renátou Šulajovou v právnej veci navrhovateľky Q. Ž., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX, štátna občianka SR, proti odporcovi I. Ž., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX, štátny občan SR, za účasti maloletých detí 1/ T. Ž., narodená XX.XX.XXXX, 2/ H. Ž., narodený XX.XX.XXXX, 3/ W. Ž., narodená XX.XX.XXXX, 4/ W. Ž., narodený XX.XX.XXXX, t. č. v Detskom domove Jesenské, 5/ O. Ž., narodená XX.XX.XXXX, bytom ako matka zast. ÚP,SVaR Lučenec ako kolíznym opatrovníkom, za účasti J. X., narodeného XX.XX.XXXX, bytom T. XX, v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom po rozvode, takto

rozhodol:

Manželstvo účastníkov konania uzavreté dňa 21.10.1994 na Obecnom úrade Halič, zapísané v knihe manželstiev tohto úradu vo zväzku 4, ročník 1994, na strane 134, pod poradovým číslom 10 r o z v á d z a.

Na čas po rozvode manželstva súd z v e r u j e maloletú O. Ž., narodenú XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode manželstva do osobnej výchovy a starostlivosti navrhovateľky.

Odporca j e p o v i n n ý platiť výživné na maloletú O. Ž. vo výške 30 % zo sumy životného minima stanovené osobitným zákonom na nezaopatrené maloleté dieťa, vždy mesačne vopred k rukám navrhovateľky do 20.-teho dňa toho ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Na čas po rozvode manželstva súd nad maloletým W. Ž., narodeným XX.XX.XXXX, nad maloletou W. Ž., narodenou XX.XX.XXXX, nad maloletým H. Ž., narodeným XX.XX.XXXX a nad maloletou T. Ž., narodenou XX.XX.XXXX n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť.

Ústavná starostlivosť sa b u d e v y k o n á v a ť v Detskom domove Jesenské.

Navrhovateľka j e p o v i n n á platiť výživné na maloletého W. Ž., narodeného XX.XX.XXXX, na maloletú W. Ž., narodenú XX.XX.XXXX, na maloletého H. Ž., narodeného XX.XX.XXXX a na maloletú T. Ž., narodenú XX.XX.XXXX výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima stanovené osobitným zákonom na nezaopatrené maloleté dieťa, vždy mesačne vopred na účet Detského domova Jesenské do 20.-teho dňa toho ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Odporca j e p o v i n n ý platiť výživné na maloletého W. Ž., narodeného XX.XX.XXXX, na maloletú W. Ž., narodenú XX.XX.XXXX, na maloletého H. Ž., narodeného XX.XX.XXXX a na maloletú T. Ž., narodenú XX.XX.XXXX výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima stanovené osobitným zákonom na nezaopatrené maloleté dieťa, vždy mesačne vopred na účet Detského domova Jesenské do 20.-teho dňa toho ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Styk otca s maloletou O. Ž. sa neupravuje.

Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

Odporca nie je povinný zaplatiť súdny poplatok.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala rozvodu manželstva s odporcom. Uviedla, že do manželstva s odporcom vstupovala potom, čo už bol na svete ich syn I.. Počas manželstva ju odporca fyzicky napádal aj maloleté deti, bojoval jej neverný a požíval alkoholické nápoje. V spoločnej domácnosti už nebývajú 9 rokov, bližšie o ňom nevie žiadne skutočnosti, vie že bol vo výkone trestu odňatia slobody a má známosť s inou ženou. Ona v súčasnosti býva v spoločnej domácnosti s J. X., s ktorým má aj maloletú O. Ž., pričom odporca keďže sú manželia je zapísaný v jej rodnom liste ako otec. V prípade rozvodu manželstva navrhuje zveriť maloletú O. do jej výchovy a starostlivosti. Čo sa týka maloletej O., táto bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti J. X., pretože bola vo výkone trestu odňatia slobody, avšak teraz už na to nie je dôvod. Čo sa týka ostatných maloletých detí pochádzajúcich z manželstva, tieto sa v súčasnosti nachádzajú v Detskom domove Jesenské a ona nemá vytvorené bytové podmienky, aby mohla sa o ne starať a zabezpečovať ich výchovu a výživu. Tieto navrhla ponechať v ústavnej starostlivosti.

Odporca sa pojednávania nezúčastnil, hoci doručenie mal riadne a včas vykázané do vlastných rúk, svoju neúčasť neospravedlnil, k návrhu sa písomne nevyjadril, hoci bol na to súdom vyzvaný, súd preto s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 O. s. p. vec prejednal a rozhodol bez jeho prítomnosti.

Kolízny opatrovník prešetril pomery u navrhovateľky, pričom uviedol, že v prípade, ak dôjde k rozvodu manželstva, súhlasia aby maloletá O. bola zverená do výchovy a starostlivosti matky, a aby nad maloletou T., H., W.B. H. W. bola nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Jesenské, kde sa deti aj v súčasnosti nachádzajú. Pri šetrení pomerov v rodine navrhovateľky zistili, že býva v zateplenej maringotke, kde má starší nábytok, posteľ, rozkladací gauč, pričom dieťa má vytvorenú vlastnú detskú kútičku, kúrenie je zabezpečené, kachle sú na pevné palivo.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, J. X., prečítaním sobášneho listu účastníkov konania, rodných listov detí pochádzajúcich z manželstva, potvrdenia o príjme navrhovateľky, o príjme odporcu, správy z Detského domova Jesenské, podstatného obsahu pripojených spisov Okresného súdu Lučenec spisová značka 9P/6/2013, 11P/126/2006 a zistil nasledovný skutkový stav:

Účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 21.10.1994, pričom pred uzavretím manželstva sa im narodilo spoločné dieťa, a to I. Ž., narodený XX.XX.XXXX, ako aj Q. Ž., narodený XX.XX.XXXX. Uvedené deti sú už plnoleté. Z manželstva ďalej pochádza maloletá T. Ž., narodená XX.XX.XXXX, maloletý H. Ž., narodený XX.XX.XXXX, maloletá W. Ž., narodená XX.XX.XXXX, maloletý W. Ž., narodený XX.XX.XXXX a maloletá O. Ž., narodená XX.XX.XXXX.

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 11P/126/2006-11 zo dňa 22.03.2006 súd nariadil nad maloletým I., T., W., H.B. H. W. ústavnú starostlivosť, ktorá sa vykonávala v Detskom domove Jesenské. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.06.2006.

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 9P/6/2013-29 zo dňa 13.03.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.08.2013 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Banská Bystrica číslo konania

16CoP/46/2013-44 súd zveril maloletú O. Ž., narodenú XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti J.H. X., narodeného XX.XX.XXXX. Navrhovateľke a odporcovi určil platiť výživné.

Odporca počnúc od 06.10.2012 do 05.10.2013 bol vo výkone trestu odňatia slobody, pričom trest vykonával v Železovciach na základe rozhodnutia Okresného súdu Lučenec spisová značka 2T/152/2012. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Železovce je zrejmé, že odporca bol pracovne zaradený len od 31.01.2013, pričom jeho priemerná mesačná mzda po zrážkach bola vo výške 70,34 Eur mesačne.

Navrhovateľka je nezamestnaná, evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

Zo správy Detského domova Jesenské vyplýva, že maloletá T. H. W. sú umiestnené v profesionálnej rodine ako aj maloletý H. a maloletý W.. Rodičia sa o deti nezaujímajú, vyživovaciu povinnosť si plnia pravidelne, no však nie v súdom určenej výške životného minima.

Podľa § 23 ods.1 Zákona o rodine (ďalej ZoR) súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 ZoR, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 23 ods. 3 ZoR, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 24 ods. 1 ZoR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 3 ZoR, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 ZoR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 24 ods. 5 ZoR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1 ZoR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 ZoR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 54 ods. 1, 2, 3, 4, 5 ZoR, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 55 ods. 1 ZoR, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods.2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZoR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (v čase rozhodnutia súdu ide o sumu 27,13 Eur).

Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že vzťahy medzi manželmi sú hlboko a trvale rozvrátené, pričom nemožno od manželov očakávať obnovenie manželského spoluzitia. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti 9 rokov, pričom každý z nich už má novú známosť, navyiac navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti s J.H. X., s ktorým má podľa jej udania maloletú O. Ž..

Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov súd manželstvo účastníkov konania ako nefunkčné rozviedol.

Na čas po rozvode manželstva súd zveril maloletú O. Ž. do výchovy a starostlivosti matky, nakoľko nebol dôvod, aby súd rozhodol opätovne o jej zverení do náhradnej osobnej starostlivosti, ktorá bola nad ňou určená rozsudkom Okresného súdu Lučenec spisová značka 9P/6/2013, a to z dôvodu, že matka sa vrátila z výkonu trestu odňatia slobody a zabezpečuje sama o ňu starostlivosť spolu aj s druhom J.H. X.. Nad ostatnými maloletými deťmi, ktoré pochádzajú z manželstva účastníkov konania, a to nad W., W., H. H. T. nariadil ústavnú starostlivosť. Súd má preukázané, že je dôvodné, aby maloleté deti boli naďalej v ústavnej starostlivosti, nakoľko matka ako sama uviedla býva len v maringotke s maloletou O. a so svojím druhom, a nemá vytvorené podmienky na to, aby sa o päť maloletých detí starala osobne. Ako je aj zrejme zo správy Detského domova Jesenské rodičia o deti neprejavujú žiaden záujem.

Súd určil odporcovi platiť výživné na maloletú O. Ž. v najnižšom možnom rozsahu, a to sumu 30 % zo sumy životného minima stanoveného osobitným zákonom z dôvodu, že v súčasnosti je takmer bez príjmu, 05.10.2013 bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, kde dosahoval príjem len cca 70,-- Eur netto, takže súd má za to, že v súčasnosti v jeho schopnostiach a možnostiach nie je prispievať na výživu O. vyšším výživným.

Čo sa týka maloletých detí, nad ktorými súd nariadil ústavnú starostlivosť, rodičom určil výživné v minimálnom rozsahu vzhľadom na ich majetkovú a sociálnu situáciu, keďže sú nemajetní a taktiež otec je v súčasnosti bez príjmu a matka je v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

Súd styk odporcu s maloletou O. neupravil, nakoľko odporca sa o ňu nezaujíma a podľa tvrdenia navrhovateľky odporca ani nie je jej biologickým otcom.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 144 veta prvá O.s.p., kde účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo o neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Vzhľadom na sociálnu a majetkovú situáciu navrhovateľky, súd ju oslobodil od platenia súdneho poplatku, preto poplatková povinnosť prešla na odporcu v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. Vzhľadom však na majetkovú a sociálnu situáciu odporcu súd rozhodol, že nie je povinný zaplatiť súdny poplatok z podaného návrhu na rozvod manželstva navrhovateľkou.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd Banská Bystrica, a to písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáhať.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Podľa § 27 ZOR manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoje manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.